

Diàleg

L'altre canvi possible

Francesc-Marc Álvaro,
Joaquim Colominas,
Agustí Colomines,
Oriol Izquierdo,
Albert Sáez,
Ferran Sáez,
Marçal Sintès

Quanta gent espera que la política catalana repregui camins nous i de més il·lusió amb l'objectiu d'obtenir més poder real perquè la vida dels ciutadans de Catalunya sigui

millor? Nosaltres estem segurs que és molta més gent de la que ha seguit per la televisió i els diaris els últims debats de política general i de moció de censura. Molta gent cansada del reduccionisme de la bipolaritat CiU-PSC, que encara articula tota la discussió sobre el futur. Gent que també sent fatiga davant dels tòpics de la transició, començant per la salvaguarda poruga de la cohesió social com a gran coartada que impedeix exercicis legítims, i potser imprescindibles, d'imaginació política i audàcia. Gent, en definitiva, que no creu que el país real sigui només el dels que accepten sense manies que la relació de la societat catalana amb l'Estat espanyol ja està bé com està.

Dels dos recents debats a la cambra catalana, els partits majoritaris n'han fet -com potser els correspon- lectura excessivament finalista i binària, de cara a escalfar la llarga precampanya electoral on, de fet, ja ens trobem. Això explica la tendència als gestos d'eufòria i a les fotografies de brindis amb cava. Però, fora de les organitzacions partidàries, correspon una reflexió civil que tracti de relligar la il·lusió que tot projecte polític ha de contenir i projectar amb la possibilitat de reclamar un pas endavant inèdit, decidit, realitzable i clar en favor de més autogovern i del reforçament de la personalitat política de Catalunya com a nació dins d'Europa.

En aquest sentit, considerem que no es pot descartar amb tanta rapidesa com sembla, ateses les últimes notícies, ni per tacticisme, ni per puresa ideològica, ni per dificultat d'aplicació, la proposta d'acord de governabilitat a quatre bandes llançat pel dirigent republicà Carod-Rovira, i al qual

s'hauria -pensem nosaltres- de convidar el PP a sumar-s'hi. En tot cas, que fossin després els populars mateixos els qui, de manera explícita i per voluntat pròpia, un cop sabut el contingut de l'acord, decidissin quedar-ne dins o fora. Potser és una ingenuïtat creure que CiU, PSC, ERC i IC podrien, establir, signar i desenvolupar una taula de *prioritats d'Estat* exemptes de controvèrsia fins a les futures eleccions catalanes, sense que això signifiqués la renúncia a la carrera per la presidència de la Generalitat. Potser és una sobredosi de patriotisme cívic pensar que allò que els partits espanyols majoritaris fan a les Cortes amb lleis i assumptes centrals hauria de ser possible també, i encara més, a casa nostra. Recordem que PP i PSOE pacten a Madrid sense cap problema tot allò que consideren essencial per a l'Estat, sense tenir en compte -per cert- les posicions dels partits petits o dels qui ells anomenen *nacionalistes perifèrics*. Però potser no tenim cap dret a renunciar a

línia del govern central, reductora i regressiva pel que fa a l'autonomia i les seves interpretacions constitucionals. Però la possibilitat d'aquest pacte té una data òbvia de caducitat per a la seva plasmació, i aquesta no és altra que el debat dels pressupostos de la Generalitat, traducció en pessetes de les prioritats i decisions de qui governa. Si hi ha pacte, ha de ser abans de l'aprovació dels pressupostos catalans, per tal que el gir de sensibilitat d'un executiu no condicionat pel PP es pugui palesar i comptar amb diners i no únicament en sentiments i bones paraules. Malauradament, les últimes informacions indiquen que els dirigents convergents i republicans ja han descartat de fer passar una entesa nacional per l'acord pressupostari. És, doncs, una oportunitat tristament perduda, que fa difícil que tingui prou entitat i ambició qual-sevol eventual entesa que es concretés abans d'acabar la present legislatura.

No és cap secret que l'operació d'acord, amb o sense pressupostos, no fóra

nal. Però el pes de la prova el té CiU, perquè és qui ocupa el govern, és qui ha de trencar amb el PP que l'empresona, i és qui ha iniciat un procés de relleu de lideratge que manté l'expectativa. ERC en canvi, té la missió, primer, de defensar les seves prioritats i concretar-les en el diàleg amb les sigles majoritàries i, després, de vetllar-ne l'aplicació amb atenció, rigor i vigor.

¿Por i perill davant d'un eventual front nacional? Per què ha de ser menys legítim que un acord CiU-PSC, CiU-PP o ERC-PSC? La posició en la qual ERC s'ha col·locat li atorga, no sense el risc d'un excés incontrolat de responsabilitat, el botó del canvi a Catalunya. D'un canvi que molts esperen però que -després dels dos últims debats al Parlament- ja s'ha vist que no té un únic sentit ni un únic dipositari escollit. Hi ha un altre canvi possible a Catalunya, i els debats parlamentaris recents han tingut la virtut de col·locar el focus sobre aquesta pluralitat d'opcions de canvi, que multipliquen i enriqueixen les il·lusions de la gent davant l'avenir.

Si ho hem entès bé, la proposta que el PSC fa a la societat catalana mitjançant el seu líder ofereix ambició i il·lusió a canvi de situar tota esperança de progrés nacional en un diàleg amb el poder espanyol, mitjançant una oferta federal que té com a principals valedors i difusors els mateixos socialistes catalans. Hi ha en el discurs de Maragall un respectable i honest patriotisme hispànic d'una Espanya que ha de venir però que, ara com ara, ni s'albira. És una Espanya que, per molt que mirem a l'horitzó, no s'endevina ni a dreta ni a esquerra, que és cap on ell guaita. En aquest sentit, nosaltres preguntem als catalanistes del PSC si no comença a ser hora, donada la valenta clarificació de Maragall, que optin per reforçar el catalanisme sobiranista d'esquerres que vol representar Carod-Rovira, abans que seguir esperant pacientment per influir en una esquerra federalista d'àmbit estatal. L'espera dels catalanistes del PSC refia la plena realització de la nació catalana a una hipotètica i benintencionada reforma d'una Espanya per la qual ningú, fora de Catalunya, s'amoïna gens ni mica i que, per contra, potser ens ha fet i ens fa perdre, a Catalunya, massa temps i energies.

El postpujolisme s'ha començat a veure aquests dies al Parlament i és un procés que no s'aturarà. La superació del pujolisme no implica forçosament la clausura del projecte nacional catalanista ni l'abandonament d'uns objectius, que no són patrimoni sagrat de cap líder ni de cap sigla. Ans al contrari, la nova etapa que arriba permet repensar totes les combinacions, inclosa aquella que posa per davant, de manera democràtica i lícita, la voluntat de seguir fent de la comunitat dels catalans una nació que actua i s'expressa dignament com a tal, i no una mera regió descentralitzada d'Espanya.

SALVADOR DALÍ

propostes com aquesta, només per no semblar ingenus ni patriotes hiperbòlics, ni massa simètrics a l'estil madrileny d'*alta política*.

Atès que aquest pacte ampli a quatre sembla ben impossible, un acord bilateral de CiU i ERC fóra l'última oportunitat de blindar l'acció del Parlament i del govern de la Generalitat contra el sistemàtic marcatge i setge que el Partit Popular fa d'acord amb la

fàcil. Ultra una part de mitjans de comunicació que només accepten una ERC a plena disposició exclusiva del projecte maragallista i la demonització que la premsa de Madrid faria d'un Pujol que es fes la foto amb els republicans, ambdues formacions tenen al seu si gent que hi és contrària, encara que entre els electors de les dues sigles hi ha segurament més partidaris que detractors d'una entesa en clau nacio-

nal. Però el pes de la prova el té CiU, perquè és qui ocupa el govern, és qui ha de trencar amb el PP que l'empresona, i és qui ha iniciat un procés de relleu de lideratge que manté l'expectativa. ERC en canvi, té la missió, primer, de defensar les seves prioritats i concretar-les en el diàleg amb les sigles majoritàries i, després, de vetllar-ne l'aplicació amb atenció, rigor i vigor.